

MOMENT IN TIME

THE SPIRIT OF Sumba

FOR THE PEOPLE OF SUMBA, A PRISTINE ISLAND IN EASTERN INDONESIA,
THE PAST, PRESENT AND FUTURE ARE ENTWINED.

Words & Photography: Jocelyn Pride

A rato calls to the Nyale sea worms.

1. The Pasola Festival is held over four weeks in February and March.

2. Sumbanese ponies are the soul of the island.

3. Local markets sell a range of fruit, vegetables and grains.

4. Rice is the main crop on the island.

took two horses to give to her father. “When we married, I had to give five more horses and 50 buffalo.” Animals are the currency of the island – horses are the queens and buffalo the kings.

From the beach, we join the procession to the Pasola. Horns honk and bells jingle as people on foot, astride motorbikes and horses, or squashed into jeeps, weave along narrow palm-fringed roads, between verdant rice paddies and through tiny villages. The air is thick with the heady scent of incense and spices enveloping the rural whiff of roaming livestock. Turning the last bend to the edge of the Pasola field is like entering a time machine.

Against a backdrop of dense forest dotted with traditional thatched houses, thousands of people line the edges of the massive field. At each end around 50 warriors gather on their ponies decorated in headdresses made of horse hair interlaced with tiny bells. The horses snort and paw the ground as the men, equally as impatient, clutch bamboo spears and wait for the rato to declare the start. And then it’s on.

In a blur of colour and movement, small groups of warriors charge forward, eye-balling their opposition. Spears fly in every direction.

It’s nothing I’ve heard before. Soft, yet piercing, mournful, yet uplifting. As the sound wafts over the sand and gently drifts beneath the waves, thousands of eyes peer into the darkness, looking for movement. The signal that’ll break the silence of people strewn along the beach where they’ve lain overnight. Waiting.

Geographically isolated, Sumba – located an hour’s flight from Denpasar – is home to one of the last megalithic cultures left on earth. The island is twice the size of Bali yet with a sixth of its population. Here, a fascinating blend of religions is underpinned by the traditional animistic Marapu belief system where sacrifices and rituals are as natural as eating and sleeping.

“The ratos are coming,” whispers Maxi, my guide. Turning, I see two ratos (priests) rise from the sacred rock above. The crowd parts as the men, swathed in intricate hand-woven

ikats, pick their way over the rocks towards the picture-perfect shoreline. Silhouetted against the rising sun painting streaks of pink across the sky, their chant crescendos. One rato splashes into the shallows, dips his hand into the water and plucks out a handful of what looks like slime. As he lifts his arm victoriously, the crowd explodes into cheers. “Worms,” says Maxi, his youthful face illuminated with excitement. But these are no ordinary worms.

“Nyale (sea worms) only come once a year, in February or March,” Maxi explains. “They’re a gift from our gods. The ratos study the moon to know when to try to call them to our shores.” Around us, people wade into the water scooping the precious bounty into buckets to later be steamed, fried or roasted over the fire. “The more you catch the wealthier you’ll be.” The appearance of the worms also heralds the start of Pasola.

Pasola translates into ‘action stick’ in the local language. Legend has it the festival originated around 1,000 years ago as a jousting style contest between two clans on horseback to ‘spill blood’ as a way of appeasing the spirits to ensure a bountiful harvest. “Although we now use blunt spears and it’s more like a game, it’s still an important tradition,” says Maxi, who at 28 is an experienced Pasola rider. “In our culture, it’s a great honour to ride Pasola.” Sumbanese horses are also revered.

Once known as Sandalwood ponies, named after the treasured trees that used to flourish on the island, the breed originated from the Arabian horse. Small, swift and agile, these equine pocket rockets are the soul of the island, not only used for transport and festivals, but also in official ceremonies and as dowries. Maxi reveals on his first date with his future wife, he

The group circles around, retreats, and a fresh group gallops into the centre. Most spears land on the ground. But each time one makes contact with a rider the crowd roars.

The battle continues until the ratos deem it a success. A few warriors are hit, fortunately nothing serious. “On the field we look like enemies, but off the field we’re friends. We fight to keep peace and help the crops grow,” Maxi says. “The winner of Pasola is the earth.”

Maxi is one of the many local villagers who works at Nihi Sumba (95 percent of the 400+ staff are Sumbanese), a hidden-from-the-world type of beach resort. Shrouded in a jungle of twisted vines, overlooking a jaw-dropping 2.5-kilometre stretch of turquoise water and bone white sand, the 38 villas are inspired by Sumbanese architecture. Activities are

5. Sumba ikats are a treasured souvenir of the island.

6. Children help tend to the animals in the villages.

designed to immerse guests into the unique culture of the island.

Early one morning I feel the power of the ocean atop a Sumbanese pony as it surges through the surf, and later that afternoon, cheer on future Pasola riders as boys, as young as five race their ponies along the sand.

Another day we stroll through Praijing Village – a row of 18 conical thatched roofed houses. “The higher the roof the closer we are to our gods,” says Maxi. “It’s where our ancestral spirits live.” The village hums with the click-clack of looms as women sit on verandahs weaving ikats. Men sit smoking. Small children play with puppies.

Everywhere smiling faces captivate my heart, especially the day we spend with the Sumba Foundation, ladling nutrient-rich warm soup into bowls for grateful schoolchildren. Philanthropy is at the core of Nihi Sumba. The foundation was established by the original owner to improve the health and well-being of the Sumbanese by building medical clinics, wells and school programmes.

Even in a few days, Sumba creates a lasting impact. It’s wild, yet peaceful, complex, yet minimalist. An island holding firm to ancient roots. A speck in the Indian Ocean where the Nyale sea worms answer the rato’s call. ❖

จิตวิญญาณของชาวซุมบ้า

สำหรับชาวซุมบ้า ประชากรบนเกาะที่สวยงามที่สุดทางตะวันออกเฉียงเหนือของอินโดนีเซีย นั้น อดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน

ผู้คนนับพันยืนรอบางอย่างอยู่ในความมืดเป็นคืนคืน ท่ามกลางเสียงคลื่นและสายลม บนเกาะซุมบ้าซึ่งใช้เวลาเดินทางโดยเครื่องบินจากเดนปาซาร์มาหนึ่งชั่วโมง เกาะซึ่งใหญ่กว่าบาหลีสองเท่าแต่มีจำนวนประชากรมากกว่าถึงหกเท่า ที่นี้ผู้คนยังศรัทธาต่อชนบรรพบุรุษนิยมประเพณีและศาสนาอย่างน่าทึ่ง

พวกเขากำลังรอคอย ratos (นักบวช) สองคนซึ่งเดินเลาะเลียบชายหาดลงไปชายหาดเมื่อตะวันตกสองส่วแสงสีชมพูระยิบทั่วฟ้าฟ้า นักบวชคนหนึ่งจุ่มมือลงในน้ำที่ตื่นแล้วคว่ำอย่างขื่นมาหนึ่งกำมือ พอคลายอุ้งมือออก เสียงผู้คนรอบข้างก็อือฮา สิ่งให้เห็นคือหนอน แต่หาใช่หนอนธรรมดาไม่ เป็นหนอนทะเลชื่อ Nyale ที่จะมีปีละครั้งช่วงเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคม ซึ่งชาวบ้านถือเป็นของขวัญที่พระเจ้าประทานมาให้ และเชื่อว่านักบวชศึกษาวิถีดวงจันทร์ รู้ว่าเมื่อไหร่จะถึงเวลาเรียกพวกหนอนนี้ออกมา ชาวบ้านพากันจับหนอนที่ว่า ด้วยความเชื่อว่ายังจับได้มากเท่าไรก็จะร้ายวามากขึ้นเท่านั้น ซึ่งหลังจากจับได้สามารถนำไปทำอาหารจะอบ ทอดหรือย่างก็ได้

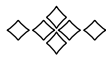
การปรากฏของหนอน เป็นสัญญาณให้รู้ว่าเทศกาล Pasola กำลังจะเริ่มขึ้น Pasola ในภาษาพื้นเมืองแปล

ว่าการต่อสู้ด้วยหอก เป็นประเพณีเก่าแก่ที่มีมานับพันปี เป็นการต่อสู้ของชายสองตระกูลผู้เป็นเครือญาติกันบนหลังม้า เพื่อให้ได้เลือด ซึ่งเป็นการบูชาที่ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรอุดมสมบูรณ์ ถึงแม้ในปัจจุบันจะเปลี่ยนมาใช้หอกซึ่งไม่คม แต่ยังคงถือเป็นประเพณีที่ความสำคัญเช่นเดิม ในวัฒนธรรมของชาวซุมบ้าผู้ที่ได้เข้าร่วม Pasola ถือเป็นเกียรติอย่างสูง

ม้าถือเป็นของมีค่าสำหรับชาวซุมบ้า เป็นหนึ่งในสินสอดงานแต่งงาน ม้าถือเป็นราชินี ส่วนควายถือเป็นราชา ดังนั้นพ่อแม่เจ้าสาวจะได้รับม้าและควายจากลูกเขยในวันงาน

1. Men pass fresh spears to jubilant warriors during Pasola
2. Local races help young boys develop their riding skills
3. Thousands of people gather at dawn to collect Nyale sea worms

4

ท่ามกลางป่าลึกที่แน่นขนัดด้วยต้นไม้และบ้านหลังคามุงจากแบบพื้นเมือง นักรบกว่า 50 คน อยู่บนหลังม้า พวกเขาใช้ชนม้าและกระดิ่งเล็กๆ ตกแต่งศีรษะ ม้าเปล่งเสียงทางจุมกและตะกุกยดิน ผู้ชายคว่ำหอกไม้ไผ่และพอนักบวชประกาศการเริ่มพิธี นักรบก็กรูเข้าหากัน ตาสบตา หอกปลิวว่อนทั่วทุกทิศทาง นักรบตีโอบเป็นวงกลม อีกกลุ่มควมม้าเข้ากลางวง หอกส่วนมากตกระเนระนาดบนพื้น แต่ทุกครั้งก็เสียงหอกกระทบกัน ผู้ชมรอบด้านก็ส่งเสียงเชียร์ การสู้รบดำเนินต่อไปจน

กระทั่งนักบวชบอกให้จบ มีนักรบสองสามคนถูกตี โชคดีที่ไม่มีอะไรรุนแรง ถึงในสนามพวกเขาดูเหมือนศัตรู แต่นอกสนามพวกเขาคือเพื่อนกัน และผู้ชนะคือแผ่นดิน

คนในหมู่บ้านส่วนมากทำงานที่ Nishi Sumba ซึ่งพนักงานกว่า 400 คนเป็นคนพื้นเมือง 95% รีสอร์ทริมหาดที่มีชายหาดทอดยาวกว่า 2.5 กม. น้ำสีเทอร์ควอยซ์ใสแจ๋วและทรายขาวสะอาดตา มีวิลล่า 38 หลังที่สร้างสไตล์ซัมบ้า มีกิจกรรมที่ออกแบบให้แขกผู้มาพักได้สัมผัสวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของเกาะ

ที่หมู่บ้าน Prajiing มีบ้านหลังคามุงจาก 18 หลัง ชาวบ้านบอกว่ายิ่งหลังคาสูงเท่าไร ก็ยิ่งใกล้พระเจ้ามากเท่านั้น และเป็นที่อยู่ของวิญญาณบรรพบุรุษ ผู้หญิงในหมู่บ้านทอผ้ามัดหมี่ ผู้ชายสูบบุหรี่อยู่บนลานบ้าน เด็กๆ เล่นกับลูกสุนัข สีหน้าทุกคนฉายด้วยรอยยิ้ม โดยเฉพาะที่ Sumba Foundation มูลนิธิที่เปิดเพื่อให้เด็ก ๆ มีความเป็นอยู่และสุขภาพที่ดีขึ้น

ความมั่งคั่งและสงบเงียบของเกาะซัมบ้าที่ยังยึดมั่นกับแก่นแท้ของตัวเองนั้น มอบความประทับใจให้ผู้มาเยือนเสมอ ❖

5

4. Traditional Sumba houses in Prajiing Village

5. The Sumba Foundation is committed to educating children